

Beantwoording internetconsultatie

Inzake : Besluit breed moratorium
Kenmerk : 2016KCEX051

Excellentie,

Na kennis te hebben genomen van het concept 'Besluit breed moratorium' (hierna: 'Bbm') en de toelichting daarop ten behoeve van de internetconsultatie bestaat de behoefte om de volgende opmerkingen te maken.

1. Inleiding

In algemene zin beschouw ik het als een goede stap dat er een breed moratorium wordt ontworpen, doch komt het moratorium in de huidige vorm mij nog niet als voldoende doeltreffend voor. Voorts zijn er een aantal (economische) effecten te verwachten die naar mijn mening tot 'ongewenste neveneffecten' zullen leiden.

2. Ongewenste koppeling met Wet gemeentelijke schuldhulpverlening

In het huidige voorstel wordt ervoor gekozen om exclusief het college van burgemeester en wethouders de bevoegdheid toe te kennen om een verzoek houdende het uitspreken van een moratorium te doen. Tegelijkertijd wordt als gevolg van de definitiebepaling voor wat betreft schuldhulpverlening een wat mij betreft ongewenst effect gecreëerd door enkel gemeentelijk schuldhulpverleners onder deze definiëring te laten vallen.

Van belang is dat door bekwame en bonafide partijen een schuldbemiddeling plaatsheeft zodat de belangen van de schuldenaar voldoende gewaarborgd zijn. Vooralsnog is een en ander beperkt tot personen als omschreven in art. 48 lid 2 en 3 Wet op het consumentenkrediet (hierna: 'Wck'). Ik merk op dat in art. 48 lid 3 Wck andere personen zijn omschreven dan in art. 1 Wgs zodat er een tweedeling binnen de schuldhulpverlening ontstaat, althans naar wettelijke normen.

Uit uw toelichting meen ik te mogen proeven dat u een en ander koppelt aan het vereiste van art. 285 Fw dat het college van burgemeester en wethouders, althans een gemandateerde gemeentelijke kredietbank, een verklaring moet afgeven waaruit blijkt dat er sprake is van een niet geslaagde (poging tot het bereiken van een) minnelijke schuldbemiddeling. Daartegenover staat dat uit de jurisprudentie volgt dat wanneer een schuldbemiddelaar die de minnelijke fase heeft gedaan (veelal als bedoeld in art. 48 lid 3 Wck) de betreffende verklaring

afgeeft, zo een verklaring moet worden gelijk gesteld met een verklaring van het college van burgemeester en wethouders¹. De Rechtbank Zeeland - West - Brabant heeft hier recent toepassing aan gegeven². Indachtig het gegeven dat er een thans forse wachttijden bij gemeentelijke kredietbanken zijn en het gegeven dat een groot aantal civiele bewindvoerders bekwaam is om een schuldbemiddelingstraject uit te voeren, komt zo een koppeling mij als niet wenselijk voor.

Ik stel voor om niet de koppeling met art. 1 Wgs te maken, maar een koppeling met art. 48 Wck.

3. Bevoegdheid tot het verzoeken van een moratorium

De bevoegdheid tot het indienen van een verzoek houdende het uitspreken van een moratorium, komt in uw voorstel te liggen bij het college van burgemeester en wethouders. Rondom deze exclusiviteit, bestaan er bij een aantal aandachtspunten van formele aard alsmede van materiële aard, met het laatste zal ik beginnen.

Indachtig mijn voorstel om de koppeling met art. 48 Wck te maken in plaats van art. 1 Wgs ontstaat er een probleem van praktische aard, dat slechts het college van burgemeester en wethouders bevoegd is tot het indienen van zo een verzoek. In het geval de gemeentelijke kredietbank de schuldbemiddeling heeft uitgevoerd, kan ik mijzelf voorstellen dat er sprake is van een meer praktische weg (één organisatie in praktische zin), dan wanneer het voortraject wordt gedaan door een advocaat, bewindvoerder, gerechtsdeurwaarder et cetera.

Ik maak de vergelijking met het moratorium van art. 287b Fw. Dit verzoekschrift kan door iedere schuldenaar, al dan niet vertegenwoordigd door een gemachtigde, worden ingediend. In dat verband verwijs ik naar het antwoord op vragen van de CDA-fractie rondom de herziening van de Faillissementswet³. Nadrukkelijk werd de verbinding geopperd tussen de WSNP en het minnelijke fase en nadrukkelijk werd een moratorium binnen de minnelijke fase onwenselijk geacht. Gelukkig is dat standpunt inmiddels verlaten en komt er een moratorium in de minnelijke fase. De verbinding tussen de Faillissementswet en het moratorium komt mij in deze als zeer wenselijk voor.

Een verzoek tot een moratorium zoals dat nu gedaan zal worden, bevat verschillende waarborgen zoals omschreven in het Bbm. Dit maakt dat er al sprake moet zijn van een schuldhulpverlener. De schuldhulpverleners zoals

¹ HR 5 november 2010, ECLI:NL:HR:2010:BN8056, NJ 2011/31

² Rechtbank Zeeland - West - Brabant, 9 maart 2016, ECLI:NL:RBZWB:2016:1914

³ Kamerstukken II, 2005 - 2006, nr. 7, p. 21

omschreven in art. 48 Wck worden bekwaam geacht om een moratorium als bedoeld in de Faillissementswet te verzoeken. Ik zie enkel voordelen door hen de bevoegdheid te geven om een verzoekschrift houdende het gelasten van een moratorium in te dienen bij de rechtbank. Juist de doelmatigheid en precisie zijn argumenten om zo een bevoegdheid te creëren; de schuldhulpverlener is in staat om de gegevens die moeten leiden tot het uitspreken van een moratorium toe te lichten zodat onverwijld op het verzoek kan worden besloten.

Daarmee samen hangt mijn bezwaar van formele aard. In het huidige voorstel ontstaat er in feite een dubbele toets. Eerst zal de schuldhulpverlener aan het college van burgemeester en wethouders vragen om het verzoek tot het gelasten van een moratorium in te dienen en vervolgens toetst de rechter of zo een moratorium daadwerkelijk kan worden uitgesproken. Uit de huidige tekst en toelichting blijkt dat het een bevoegdheid is waar het college van burgemeester en wethouders gebruik van *kan* maken.

Uit de toelichting meen ik te mogen begrijpen dat u het moratorium een ultiem remedium wilt maken. Juist in zo een situatie komt mij de hiervoor omschreven dubbele toets als onwenselijk voor. De situatie waarin de schuldhulpverlener (dé professional in deze) van mening is dat er een moratorium noodzakelijk is, moet met onverwijlde spoed worden gehandeld. Door de beperkende werking van art. 48 Wck moet naar mijn mening ervan worden uitgegaan dat de schuldhulpverlener voldoende zorgvuldig met deze bevoegdheid om zal gaan.

Mocht u besluiten om voornoemde bevoegdheid exclusief te laten liggen bij het college van burgemeester en wethouders, dan komt het mij als zeer wenselijk voor dat zo een besluit vatbaar voor bezwaar en beroep wordt ingevolge de Awb. Immers, wanneer het college van burgemeester en wethouders besluit om zo een verzoek niet in te willigen, kan er sprake zijn van zo een ernstige onomkeerbare gevolgen dat wat mij betreft een voorlopige voorziening mogelijk moet zijn. Ook hierin ligt wat mij betreft een complex aan feiten en omstandigheden gelegen dat de exclusieve bevoegdheid van het college van burgemeester en wethouders als onwenselijk moet worden gezien.

4. Verplichting tot verzoek intrekking moratorium

Wanneer een schuldenaar moet worden geacht op reguliere wijze - al dan niet met behulp van bemiddeling - tot het beheersbaar maken van zijn schulden te komen, is in het voorstel het college van burgemeester en wethouders verplicht om tot intrekking van het moratorium te verzoeken.

De schuldenaar die in staat *moet worden geacht* om zijn betalingsverplichtingen weer na te komen, de bescherming van het op dat moment lopende moratorium te ontnemen, leidt wat mij betreft tot het ongewenst kwetsbaar maken van deze schuldenaar. In de toelichting wordt gesproken over een situatie dat er sprake is van bijvoorbeeld een erfenis of een duurzame verhoging van het inkomen.

Beide voorbeelden die tot de opgenomen toelichting leiden zijn - indachtig de feitelijke incassopraktijk - niet reëel zodat de grondslag voor de toelichting wat mij betreft niet als zondermeer juist kan worden beschouwd. In het geval van de erfenis, zal er sprake zijn van een bedrag dat via een notaris - al dan niet via enige rekening van de schuldhulpverlener - bij de schuldenaar binnenkomt. Louter wanneer deze erfenis de gehele schuldenlast overtreft zal er tot opheffing van het moratorium kunnen worden overgegaan omdat de schulden kunnen worden voldaan. Een verschil bestaat met de situatie waarin het een substantieel gedeelte van de schuldenlast betreft. Op het moment dat het moratorium wordt ingetrokken is er nog geen schuldenregeling tot stand gekomen en herleeft het recht van executie. Eén of meerdere schuldeisers - die in het bezit van een executoriale titel zijn - kunnen zich vervolgens verhalen op de erfenis. Die schulden zullen dan (gedeeltelijk) verdwijnen, maar daarmee zijn de schulden nog niet beheersbaar gemaakt.

In het geval van een duurzame inkomensstijging, merk ik op dat er eveneens niet zonder meer sprake kan zijn van een gewenst effect wanneer het moratorium wordt ingetrokken. Niet zelden is er sprake van een hoger vrij te laten bedrag, dan het bedrag dat beschermd wordt door de beslagvrije voet. Zo zal bij een inkomensstijging die gevolgd wordt door een executoriaal derdenbeslag onder de werkgever, de situatie mogelijk direct weer als onbeheersbaar kwalificeren.

Ik verzoek in de toelichting nadrukkelijk op te nemen dat zo een situatie slechts haar intrede doet op het moment dat de *opeisbare* betalingsverplichtingen kunnen worden nagekomen. Die toevoeging scheidt wat mij betreft duidelijkheid omtrent de vraag wanneer men gehouden is tot het doen van een verzoek tot tussentijdse beëindiging.

5. Bekendmaking en werking van het besluit

De rechtbank zal beslissen op het verzoek en vervolgens bij beschikking het moratorium uitspreken. Aan de griffier wordt opgedragen om tot het bekendmaken van dit besluit door middel van publicatie in de Staatscourant over te gaan.

Ik acht het wenselijk dat binnen de partijen met een executiebevoegdheid zoals gerechtsdeurwaarders voorkomen wordt dat men tot executie zal gaan. Om die reden acht ik het wenselijk dat er in overleg wordt getreden met SNG om in opdracht van de KBvG die gegevens te verzamelen en toe te voegen aan een raadpleging.

6. Schorsende werking van moratorium; ook schorsing rechtsgeding

Het moratorium heeft tot doel om een destabiliserende situatie te voorkomen en de schuldenaar zijn schulden beheersbaar te laten maken. Wanneer een schuldenregeling tot stand is gekomen, zijn eventueel behaalde executoriale titels niet meer voor executie vatbaar gedurende die regeling.

Evenwel bestaat de kans dat op het moment van het uitspreken van een moratorium reeds een rechtsgeding aanhangig is. In het geval een vordering tot betaling van een bepaalde geldsom, kan een en ander nog wel worden overzien, in het geval van een declatoir vonnis zoals bijvoorbeeld ontbinding van een huurovereenkomst, wordt het meer lastig. Ik stel voor dat er gekozen wordt voor een aanpassing van het besluit waarbij die aanpassing zoveel inhoudt als dat bij het uitspreken van het moratorium de lopende rechtsgedingen waarbij de schuldenaar als gedaagde of verweerder optreedt worden geschorst. Een verhuurder heeft daar te meer baat bij, nu de schuldenaar zijn lopende verplichtingen na zal moeten komen om het moratorium actueel te houden.

Met vriendelijke groet,

De Gerechtsdeurwaarderster B.V.

Jasper van Ginneken